

Notat

6. februar 2023

Håndtering af konsekvenserne i forbindelse med evt. udskrivninger fra bl.a. herberg

På Social- og Sundhedsudvalget i september 2022 (sag 95) anmodede udvalget om, at der udarbejdes en handleplan med forslag til håndtering af samt en prognose for, hvad en evt. ændret lovgivning vedr. herberg, vil betyde for Ishøj Kommunes budget i 2023 og i overslagsårene.

Der er varslet flere elementer i lovændringen:

- Kommunerne får bedre muligheder for at tilbyde huslejetilskud
- Ny boligstøtteparagraf i serviceloven skal understøtte brug af de specialiserede støttemetoder efter "Housing First"-tilgangen
- Der vil blive krav om, at der udarbejdes handleplaner for alle borgere på herberger
- Kommunerne får mulighed for at udskrive borgere fra herbergerne, hvis de kan stille en egnet bolig og social støtte til rådighed
- Refusionsordningen ændres fra 50 % refusion på området, til at refusionen følger borgeren i 2 år, såfremt det lykkes kommunen at udskrive borgerne. I en overgangsperiode fra 2023-2025 gælder reglerne efter 120 dage, hvorefter den falder til 90 dage.

Kommuners Landsforening peger på, at det må forventes, at det endelige lovforslag vil blive vedtaget i foråret 2023 og vil komme til at gælde fra den 1. juli 2023. Vi har endnu ikke set det endelige forslag, og derfor må der tages højde for evt. ændringer.

Det overordnede formål med lovændringen er at skabe en væsentlig reduktion i antallet af hjemløse samt at gøre op med langvarig hjemløshed. Dette ligger i god tråd med Ishøj Kommunes principper omkring håndtering af det voksenspecialiserede socialområde:

- Der skal altid arbejdes ud fra den "mindst-indgriben-indsats" overfor borgeren, og borgerens behov skal ikke dobbeltkompenseres.
- Der er respekt for, at borgeren har ret til at vælge i eget liv. Dvs. borgeren skal tilbydes hjælp efter borgerens behov, men borgeren har ret til at takke nej, medmindre borgeren er umyndiggjort eller er anbragt pga. af kriminalitet.
- Der arbejdes rehabiliterende med recovery-tilgangen.

Ét af midlerne i den forslåede lovændring er at skabe et økonomisk incitament for kommunerne til at investere i løsninger for borgere i hjemløshed. Incitamentet vil være, at kommunen mister statsrefusion ved langvarig ophold på herberg, samt at der ligger et incitament i at spare penge på at have borgere i eget hjem fremfor på herberger. Aktuelt har Ishøj Kommune 27 borgere på herberg. Ca. 43 % af de nuværende refusionsindtægter vil forsvinde, såfremt der ikke sker en ændring i nuværende praksis. Det svarer til ca. 1,2 mio. kr. i refusionstab. Det må også forventes, at den administrative opgave i forbindelse med den nye lovgivning vil være betydeligt større for at sikre den nødvendige støtte til disse borgere. Dvs. der må forventes behov for at tilføre øgede ressourcer for at kunne håndtere opgaven.

Der er ultimo 2022 fem borgere fra herberg eller botilbud, som er sagsbehandlet færdig og venter på at blive udskrevet til egen bolig, når en sådan er tilgængelig. Under Covid-19 har kommunerne set en stigning i antal herbergspladser og stigning i borgere på herberg. Der er tale om en stigning, som ikke af sig selv er faldende, selvom risikoen for Covid-19 er dalet. I 2022 er der påbegyndt 25 sager på forsorgshjem/herberg efter Servicelovens § 110 i Ishøj Kommune. Erfaringen fra de sidste år viser, at ca. halvdelen af sagerne har haft forløb over 120 dage i træk.

Tiltag i forhold til at kunne håndtere udskrivning på herberg

Boligstøtteskrivelser

Boliganvisningen har inden for aftalen med de almene boligselskaber mulighed for at anvise op til 25 % af de almene boliger efter boligsociale kriterier. Der er opbygget et tæt samarbejde mellem boliganvisningen og myndighed på det specialiserede område, hvilket betyder, at borgere fra herberg, krisecentre og botilbud anvendes boliger i det omfang, det er muligt indenfor rammen på de 25 % - og de har mulighed for at betale huslejen. Foruden de redskaber, som vi bruger i dag, kan CVV sammen med Center for Byudvikling og Natur undersøge nye muligheder for at få borgerne i egen bolig. Bl.a. bør vi kigge på muligheden for udbygning af egnede boliger og muligheden for øget brug af huslejetilskud til borgere, som ikke kan betale huslejen.

Der er en vis risiko for, at en øget andel udsatte borgere i visse boligkvarterer kan bevirke, at boligkvartererne opfylder kriterierne for at være et "Forebyggelsesområde". Kriterierne for at være et forebyggelsesområde er bl.a. at beboerne er uden for arbejdsmarkedet, er dømt, har lavt uddannelsesniveau og/eller har et lavt indtægtsniveau. Disse kriterier vil en del af de hjemløse opfylde. Derfor skal derfor være en opmærksomhed på i hvilke boligområder borgerne henvises til, og hvordan det i øvrigt ser ud de forskellige boligområder i Ishøj Kommune, hvor der findes boliger til målgruppen.

Styrket myndighed

Effekten af den kommende lovgivning vil som nævnt være, at kommunen vil miste statsrefusion, når borgere har langvarige ophold på herberg. Samtidig har vi som kommune både en økonomisk, faglig og menneskelig interesse i at skabe bedre betingelser for de borgere, som aktuelt bor på herberger i længere perioder. Denne ændring vil dog kræve, at myndigheden har den fornødne kapacitet til at håndtere de ekstra opgaver i form af handleplaner, være mere opsøgende på borgerne for sikre den fornødne støtte,

udarbejde boligstøtteskrivelser og etablere støtte i hjemmene – f.eks. via CTI-forløb¹ - alt dette så den hjemløse kommer hurtigere i egen bolig.

Generelt må det forventes, at der bliver en øget arbejdsmængde for at sikre de gode og rette løsninger for disse borgere, hvor der både er taget hensyn til faglig kvalitet og økonomi.

Fælles "Housing First"-tilgang

For at kunne handle hurtigt i bl.a. herbergssager i forhold til udskrivninger er det vigtigt, at der etableres et tæt samarbejde mellem Center for Beskæftigelse og Erhverv og Center for Voksne og Velfærd med et fælles fokus på "Housing First"-tilgangen. Derfor vil der blive taget initiativ til udarbejde formelle arbejdsgange, som beskriver, hvordan disse sager håndteres bedst.

Målrettet arbejde med CTI-forløb

Ét af de tiltag, som myndighed og udfører har igangsat, er oprettelse af et mindre CTI-korps, som kan støtte borgere i de perioder, hvor der sker større forandringer i deres forløb. Her sættes en CTI-medarbejder ind til støtte og følge borgeren i en tidsbegrænset periode af 9 måneder, og på den måde hjælper med at borgeren kan kapere forandringen.

Med henblik på at flere borgere oplever en god overgang fra herberg til egen bolig, og dermed minimere risikoen for at borgeren falder tilbage i hjemløshed igen, vil det være en mulighed at udvide CTI-indsatsen.

Kommunens eget herberg på Søstedet

Tallene for Søstedet i 2022 viste, at borgerne gennemsnitlig var på herberg 72,8 dage. Dvs. det er mindre end de 90/120 lovændringen omhandler. Af 16 udskrevne borgere blev 9 borgere udskrevet til egen bolig, 1 borger kom i fængsel og de resterende 6 borgere flyttede af individuelle grunde til andre herberg.

Hovedparten af borgerne på kommunens herberg er udenbysborgere. Konkret er 3 Ishøj-borgere ud af de 9 borgere, der er plads til.

Af de konkrete borgere på herberget lige nu er enten flere ved eller har overskredet de 90/120 dage, der kan gives refusion til. Med en kort historik er det derfor svært at være fast på, om der vil være sager, hvor kommuner udskriver borgere tidligere pga. nye refusionsregler. Administrationen følger dette, da det er for tidligt at komme med et konkret skøn.

¹ CTI står for **Critical Time Intervention**. CTI er en case-management-metode med fokus på rehabilitering. Metoden er målrettet borgere, som har behov for støtte i en kritisk overgangsfase.